

terminale thuiszorg

Gasthuis Groningen

opzet, inrichting en organisatie

Stichting Gasthuis Groningen

Tweede druk november 2002

Copyright © 2002 Stichting Gasthuis Groningen

Voorwoord

In onze samenleving worden de taboes rond de dood en de zorg voor stervenden steeds meer doorbroken. Terminale hulp is daardoor de laatste jaren beter afgestemd op de behoeftes en wensen van stervende mensen en hun naasten.

De verzorging van de zieke is soms te zwaar, hoe graag naasten of familie de zorg ook op zich willen nemen. Gasthuis Groningen biedt een thuis aan terminaal zieken die in hun eigen omgeving niet kunnen sterven, maar deze wens wel hebben. Het Gasthuis is daarmee een thuisvervangend alternatief en een aanvullende voorziening voor de terminale thuishulp in de stad Groningen. De gasten houden, samen met hun naasten, zoveel mogelijk inbreng en eigen verantwoordelijkheid, net als thuis.

Gasthuis Groningen zou niet bestaan zonder de vele vrijwilligers van de Vrijwillige Terminale Thuishulp (een project van

Humanitas). Belangeloos en met grote betrokkenheid zetten zij zich in om hulp te geven aan medemensen.

Ook de zorg en verpleging van medewerkers van Thuiszorg Groningen, plus de inbreng van de eigen huisarts zijn onontbeerlijk binnen deze voorziening voor stervenden.

Gasthuis Groningen heeft sinds de opening in januari 1999 haar bestaansrecht ruimschoots bewezen. Vele gasten vonden en vinden er een huiselijke en vertrouwde plaats om het leven waardig af te ronden.

Deze brochure geeft informatie over onder meer de ontstaansgeschiedenis, de visie en de organisatie van Gasthuis Groningen. De brochure is bedoeld voor (nieuwe) vrijwilligers van het Gasthuis en andere betrokkenen of belangstellenden.

Bestuur Stichting Gasthuis Groningen

Inhoud

Voorwoord / 3

Gasthuis Groningen / 7

Geschiedenis / 7

Visie / 7

Het verblijf in Gasthuis Groningen / 9

De gast / 9

De mantelzorgers / 9

Nazorg / 9

Organisatie van de zorg / 11

Vrijwillige Terminale Thuishulp / 11

Contactpersoonvrijwilligers / 11

Aanwezigheidsvrijwilligers / 11

Beheervrijwilligers / 11

Betaalde medewerkers en betrokkenen / 11

Organogram Gasthuis Groningen / 12

Dagelijkse leiding / 12

Thuiszorg Groningen / 12

Huisartsen / 13

Bijlage / 15

Opnameprocedure Gasthuis Groningen / 17

Colofon / 20

Gasthuis Groningen

In januari 1999 is Gasthuis Groningen geopend. Het Gasthuis biedt onderdak aan terminaal zieken.

Geschiedenis

Vanwege steeds kleinere vangnetten in eigen familiekring en toenemende vergrijzing kan niet iedereen die dat wil, thuis sterven. Mantelzorgers kunnen vaak niet voldoende aanwezig zijn of de zorg is voor de betrokkenen te zwaar. Voor de stervende betekent dit dat opname in een ziekenhuis of verpleeghuis soms onvermijdelijk blijkt, hoe groot de wens ook is om in de eigen, vertrouwde omgeving te overlijden.

Op initiatief van Humanitas zijn in 1995 de mogelijkheden onderzocht om in de stad Groningen een huis voor terminaal zieken op te richten. Het initiatief is ondersteund door Thuiszorg Groningen en de ds. Th. Dellemanstichting. Het College van Advies en Aanbeveling heeft bijgedragen aan een breed maatschappelijk draagvlak, waardoor het ook financieel mogelijk werd om een opvanghuis voor stervenden te realiseren. Als resultaat is in het voorjaar van 1997 de Stichting Gasthuis Groningen opgericht.

Stichting Gasthuis Groningen werkt van meet af aan volgens deze uitgangsprincipes:

- Het Gasthuis biedt een huiselijke omgeving aan terminaal zieken en hun naasten.
 - Het Gasthuis is een gastvrij alternatief voor als het thuis niet meer gaat en is daarmee een aanvulling op de Terminale Thuishulp.
-

Het pand aan de Eendrachtskade NZ 19 is verbouwd en ingericht als Gasthuis. In januari 1999 heeft deze noodzakelijke en gewenste voorziening haar deuren geopend.

De zorg in Gasthuis Groningen is in handen van vrijwilligers van de Vrijwillige Terminale Thuishulp en Thuiszorg Groningen. De eigen huisarts van de gast blijft verantwoordelijk voor de medische begeleiding.

Visie

Gasthuis Groningen biedt een comfortabele en huiselijke omgeving aan terminaal zieken. De gasten krijgen de zorg die zij nodig hebben, rekening houdend met hun individuele wensen en behoeftes. Stervenden moeten op hun eigen wijze en waardig hun leven kunnen voltooien.

Mantelzorgers geven in Gasthuis Groningen alle zorg die zij willen of kunnen verlenen en mogen altijd een beroep doen op de vrijwilligers van het Gasthuis. De vrijwilligers functioneren als verlenging van de mantelzorg. Ook na het overlijden van de gast bestaat de mogelijkheid de mantelzorg ondersteuning te bieden.

De terminale zorg in het Gasthuis bestaat uit een integrale, totale zorg. Dat betekent dat de gasten niet alleen lichamelijke verzorging krijgen, maar dat er ook aandacht is voor de psychosociale zorg.

Voor iedere gast zijn twee vrijwilligers

beschikbaar als vaste contactpersonen. Zij bezoeken de stervende regelmatig en ondersteunen de gast en zijn of haar naasten. Zij signaleren wensen of behoeftes en maken afspraken met de gast over de hulp die hij of zij van de vrijwilligers van het Gasthuis wil krijgen.

Thuiszorg Groningen levert verpleegkundigen, verzorgenden en huishoudelijke krachten om de terminale gast de professionele

hulp te geven die nodig is. Ook is de eigen huisarts betrokken in de totale zorg die wordt verleend in Gasthuis Groningen.

Afspraken tussen de huisarts, de stervende en zijn of haar naasten over de gewenste zorg worden in Gasthuis Groningen gerespecteerd en ondersteund. Ook afspraken over eventuele levensbeëindiging behoren hiertoe.

Het verblijf in Gasthuis Groningen

Gasthuis Groningen biedt plaats aan vijf gasten. De gastenkamers zijn leeg, op een hoog-laagbed na, zodat de kamers met eigen spullen kunnen worden ingericht. Er zijn enkele gemeenschappelijke ruimtes, zoals een keuken en woonkamer. Familieleden of andere naasten kunnen logeren in het Gasthuis.

De gasten betalen een eigen bijdrage van € 40,- per dag. Bij financieel onvermogen wordt eventueel bemiddeld bij het verkrijgen van geldelijke steun.

Een groot deel van de exploitatie van het Gasthuis wordt bekostigd via fondswerving door de Stichting Gasthuis Groningen.

De gast

Om in aanmerking te komen voor een plaats in het Gasthuis, moet de zieke in een terminale fase verkeren. Bij de aanmelding spelen godsdienst, maatschappelijke positie of politieke voorkeur geen rol.

Opname van de gasten in het Gasthuis Groningen gebeurt op indicatie van het Centraal Meldpunt Zorg. De opnameprocedure vindt u in de bijlage.

De meeste terminaal zieken willen in hun eigen, vertrouwde omgeving afscheid van het leven nemen. Mensen in het laatste stadium van hun leven kunnen kiezen voor het Gasthuis als thuis sterven wel een wens is, maar niet mogelijk blijkt. De gast krijgt een eigen kamer in het Gasthuis, die met per-

soonlijke spullen kan worden ingericht.

De gast krijgt verzorging en verpleging van medewerkers van Thuiszorg Groningen en heeft twee vaste vrijwilligers als contactpersonen. De huisarts speelt een belangrijke rol in het medische beleid.

Gasthuis Groningen heeft een aparte brochure voor gasten, met daarin de gang van zaken in het huis, de inrichting, huisregels en dergelijke.

De mantelzorgers

Onder mantelzorgers worden familieleden en andere naasten van de gast verstaan. Mantelzorgers kunnen de terminaal zieke blijven verzorgen in het Gasthuis, net als thuis. Dit is zelfs wenselijk, omdat het Gasthuis zoveel mogelijk wil lijken op de situatie thuis.

Mantelzorgers worden terzijde gestaan door de vaste contactpersonen van de gast en door de andere vrijwilligers van Gasthuis Groningen. Ook de professionele hulpverleners hebben nauw contact met de mantelzorgers.

Familieleden en vrienden kunnen in het Gasthuis een logeerkamer gebruiken tegen een vergoeding van € 10,- per overnachting.

Nazorg

Als de gast is gestorven, worden de wensen van de overledene omtrent het afleggen, het

opbaren en de uitvaart uitgevoerd. De mantelzorgers van de gast regelen dit, in overleg met de uitvaartmaatschappij.

Zo'n zes weken na het overlijden krijgen de mantelzorgers de gelegenheid om een afrondend gesprek te hebben met de betrokken vrijwilligers. In dit gesprek wordt terug-

geblikt op de periode in het Gasthuis. Als daaraan behoefte is, geven de vrijwilligers van de Vrijwillige Terminale Thuishulp nazorg aan de nabestaanden. Ook kunnen de achterblijvers gebruik maken van het Project Rouw van Humanitas, op individuele basis of in een lotgenotengroep.

Organisatie van de zorg

In Groningen is de terminale thuiszorg in handen van Thuiszorg Groningen en het project Vrijwillige Terminale Thuishulp van Humanitas. Dit betekent dat de zorg door zowel professionele krachten als door vrijwilligers wordt geleverd, in nauw contact met elkaar en met de mantelzorgers.

Vrijwillige Terminale Thuishulp

Vrijwilligers van de Vrijwillige Terminale Thuishulp zijn er ter ondersteuning van en aanvulling op de mantelzorgers. De vrijwilligers van de VTT werken zowel thuis bij terminaal zieken als in het Gasthuis. Zij zijn geschoold in de terminale zorgverlening. In het Gasthuis Groningen zijn drie soorten vrijwilligers betrokken, te weten: contactpersonen, aanwezigheidsvrijwilligers en beheervrijwilligers. Het grootste deel van de vrijwilligers wordt ingezet bij de begeleiding van de gasten. Daarnaast heeft een aantal van hen een specifieke taak, bijvoorbeeld op het gebied van de PR of het opstellen van de roosters.

Een profielschets van vrijwilligers van de VTT kunt u desgewenst opvragen in Gasthuis Groningen. Hierin staat omschreven wat er van vrijwilligers wordt verwacht en waaraan zij moeten voldoen.

Contactpersoonvrijwilligers

De contactpersoonvrijwilligers zijn vast aanspreekpunt voor individuele gasten.

Iedere gast krijgt twee contactpersonen toegewezen. Deze vrijwilligers organiseren, in samenwerking met de mantelzorgers, alle wenselijke en noodzakelijke hulp voor de stervende, voorzover deze door vrijwilligers kan worden gegeven. Het gaat dan om zowel praktische verzorging als om emotionele steun.

Aanwezigheidsvrijwilligers

Dit zijn de vrijwilligers die volgens rooster één of meerdere keren per week een dagdeel doorbrengen in Gasthuis Groningen om stervende medemensen bij te staan. Zij verrichten geen medische of verpleegkundige handelingen. Sleutelbegrippen in de zorgverlening van aanwezigheidsvrijwilligers zijn aandacht en nabijheid.

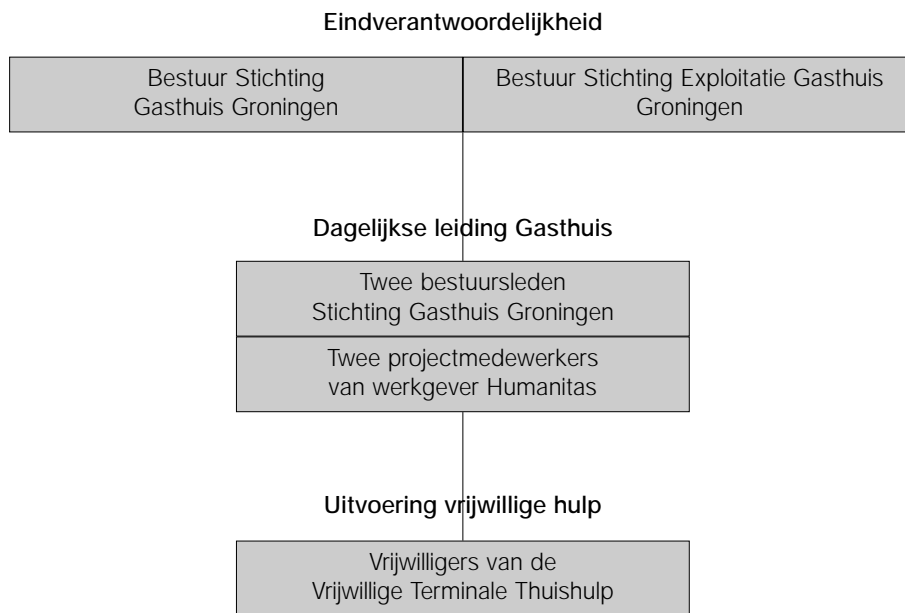
Beheervrijwilligers

De beheervrijwilligers nemen het onderhoud en het beheer van Gasthuis Groningen op zich. De taken zijn divers en variëren van reparaties verrichten tot bijvoorbeeld het onderhouden van de tuin.

Betaalde medewerkers en betrokkenen

Zonder de vele vrijwilligers zou Gasthuis Groningen niet bestaan. Dat houdt echter niet in dat er helemaal geen professionele

Organogram Gasthuis Groningen

krachten betrokken zijn bij de organisatie in het Gasthuis en de zorg voor terminale gasten. Thuiszorg Groningen levert onder meer verpleegkundigen, huishoudelijke hulpen, diëtistes en uitleenartikelen. Huisartsen verlenen medische zorg, zoals ze dat ook thuis zouden doen. Tenslotte zijn er diverse andere disciplines betrokken, zoals fysiotherapeuten en levensbeschouwelijke hulpverleners.

Dankzij de grote inzet van vrijwilligers en professionals vinden jaarlijks zo'n vijftig gasten een huiselijk onderkomen in Gasthuis Groningen om waardig te sterven.

Dagelijkse leiding

De dagelijkse leiding is in handen van twee actief betrokken bestuursleden, die door twee parttime projectmedewerkers worden bijgestaan. Zij ondersteunen alle activiteiten in en om het Gasthuis. Zij verzorgen de scholing van vrijwilligers en begeleiden hen

in hun werk.

Het Gasthuis kent verschillende overlegbijeenkomsten, zoals het contactpersonenoverleg, het huismeestersoverleg, de PR-werkgroep en evaluatiebijeenkomsten.

Humanitas levert de administratieve en secretariële ondersteuning aan Gasthuis Groningen. Ook regelt Humanitas de kosten en onkosten van het vrijwilligerswerk, zoals reiskosten en kosten voor het interne informatiebulletin de 'Gasthuis Gazet'.

Humanitas ontvangt voor bovengenoemde vergoedingen subsidie van de Gemeente Groningen en van het Zorgkantoor (subsidierегeling Coördinatie Vrijwillige Thuiszorg en Mantelzorg).

Thuiszorg Groningen

Net als thuis biedt Thuiszorg Groningen in het Gasthuis verpleging, verzorging en huishoudelijke hulp. De coördinerend wijkverpleegkundige van Thuiszorg Groningen is eindverant-

woordelijk voor de zorg en bewaakt de kwaliteit van de geleverde zorg in het Gasthuis.

De zorg wordt op maat gegeven. Ook 's nachts is er verpleegkundige hulp van de Thuiszorg aanwezig. Thuiszorg Groningen stelt de zorgplannen op en iedere gast heeft een logboek op zijn of haar kamer voor de schriftelijke rapportage en afspraken.

De medewerkers van Thuiszorg Groningen en de vrijwilligers in het Gasthuis hebben ieder hun eigen verantwoordelijkheden en vullen elkaar aan in hun werkzaamheden.

Thuiszorg Groningen onderhoudt contacten met de samenwerkende partners in de gezondheidszorg, zoals de ziekenhuizen, het Pijncentrum, het Integraal Kankercentrum en de huisartsen.

Het Gasthuis werkt samen in het Palliatief Netwerk Groningen.

Huisartsen

De stervenden in Gasthuis Groningen houden in principe hun eigen huisarts. Als de gast van buiten de stad komt, moet de terminaal zieke of de familie een huisarts in de stad bereid vinden om de medische zorg op zich te nemen. Soms kan ook het ziekenhuis of de instelling waar de gast op dat moment verblijft, een huisarts regelen.

De gast maakt met zijn of haar huisarts en naasten afspraken over de gewenste zorg en eventueel over levensbeëindiging. Het Gasthuis respecteert de gemaakte afspraken en ondersteunt deze.

Bijlage

Opnameprocedure Gasthuis Groningen

Opnameprocedure Gasthuis Groningen

Aanvragen voor terminale zorg thuis of in het Gasthuis worden ingediend bij het Centraal Meldpunt Zorg (CMZ). Het CMZ bespreekt de situatie met de betrokkenen en stelt de zorgbehoefte vast. Dit heet de indicatiestelling. Op basis van de indicatiestelling wordt al dan niet toestemming gegeven om de benodigde zorg te verlenen.

Opnametelefoon van het Gasthuis en inlichtingen over de opnameprocedure: 06-11483924.

Hieronder vindt u de stappen die doorlopen moeten worden om opname in Gasthuis Groningen te bewerkstelligen.

1. Opnametelefoon

Alle zorginstellingen in de stad, Thuiszorg Groningen en het CMZ kennen het 06-nummer van de opnametelefoon. Alle aanvragen voor opname in Gasthuis Groningen worden gemeld op dit nummer aan de zogenoemde opnamegroep.

2. Opnamegroep controleert of er een huisarts is

De opnamegroep gaat als eerste na of de terminaal zieke een huisarts heeft die de medische zorg in het Gasthuis op zich wil nemen. Bij opname van een gast die buiten de stad woont, moet er een huisarts in de stad gevonden worden. Dit is de taak van de mantelzorgers. Soms bemiddelt het ziekenhuis of de instelling waar de gast op dat moment verblijft in het vinden van een huisarts.

3. Inschakelen Centraal Meldpunt Zorg

Als er een huisarts is geregeld en er is plaats in het Gasthuis, dan wordt het Centraal Meldpunt Zorg ingeschakeld. Wanneer het

CMZ de indicatie 'terminaal' stelt, wordt deze indicatie doorgegeven aan de Thuiszorg Groningen.

4. Inschakelen Thuiszorg Groningen Team Binnenstad

Als aan deze voorwaarden is voldaan en er is een kamer vrij in het Gasthuis, dan moet de coördinerend wijkverpleegkundige van Thuiszorg Groningen, Team Binnenstad, haar fiat geven. Met haar worden de zorguren vastgesteld en de datum en tijdstip van opname. Opnames vinden over het algemeen om 11.00 uur 's ochtends plaats. De opnamegroep coördineert dit proces.

5. Controle hulpmiddelen en verpleegmaterialen

De Thuiszorg regelt in principe alle hulpmiddelen en verpleegmaterialen, maar dit moet wel worden gecontroleerd door de opnamegroep.

6. Kosten opname bespreken

Vóór de opname bespreekt de opnamegroep de dagprijs van € 40,- met de toekomstige gast of de familie. De gast huurt de kamer tot en met de dag van overlijden of, bij opbaren in het Gasthuis, tot en met de dag van de uitvaart. De familie moet weten dat er voor de kamer moet worden betaald zolang er persoonlijke spullen van de gast in de kamer staan.

Als de gast of familie niet in staat is de huurprijs te betalen, wordt er een oplossing gezocht.

Logés betalen € 10,- per nacht.

7. Vervoer naar Gasthuis Groningen

Vervoer naar het Gasthuis wordt geregeld door de instelling waar de gast op dat moment verblijft. Of, als de gast nog thuis is,

door de mantelzorg, meestal in overleg met de huisarts. De opnamegroep vraagt na of het vervoer inderdaad is geregeld.

8. Contactpersonen

De opnamegroep zoekt voor elke nieuwe gast, in overleg met de projectmedewerker, twee contactpersonen. Deze zijn zo mogelijk bij de opname in het Gasthuis aanwezig en doen de intake.

9. Controle kamer gast

De contactpersonen controleren de kamer van de gast voordat deze arriveert. De kamer moet schoon en in orde zijn, het bed opgemaakt en de kasten bijgevuld. Ook zorgen de contactpersonen voor de bloemen op de kamer.

Colofon

Gasthuis Groningen

Eendrachtskade NZ 19

9718 BB Groningen

Telefoon: (050) 314 57 32

Telefoonnummer voor aanmeldingen:

06-11483924

e-mail: gasthuisgroningen@email.com

Telefonische informatie: (050) 312 60 00

Giften

Postbank gironummer: 82.39.693

Rabobank rekeningnummer: 32.51.30.140

Onder vermelding van: Stichting Gasthuis
Groningen in Groningen

Bestuur Stichting Gasthuis Groningen

Vroukje Admiraal

Gert van den Bremen

George Hooijer

Willemien Lenstra

Ellen Offers

Netta van Poppelen

Wijnand Rutgers

Lammy Zwierstra

Tekst

Marieke Verschoor, Groningen

Vormgeving

Klaas Maat, Ezinge

Druk

Drukkerij Farmprint v.o.f., Roden

Foto voorblad

Dolf Rasker, Roden
